

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

An Ardteistiméireacht Fheidhmeach, 2014

Marc Iomlán

Speisialtacht Ghairmiúil – Gruaig agus Sciamh (240 marc)

Creidiúint

Dé Máirt, 10 Meitheamh

Maidin 11.30 go dtí 1.00

Treoracha d'Iarrthóirí

1. Scríobh do SCRÚDUIMHIR sa spás seo:
2. SCRÍOBH GACH FREAGRA SA FHREAGARLEABHAR SEO.
3. Ní mór d'iarrthóirí tabhairt faoi **CHEITHRE** cheist.
Ceist amháin as **gach** ceann de na ceithre roinn.
4. Tá 60 marc ag gabháil le gach ceist.

Don Fheitheoir amháin

Stampa an Ionaid

<i>Don Scrúdaitheoir amháin</i>				
			Ceist	Marc
1. Móriomlán na n-iomlán bun leathanaigh.				
2. Suim iomlán na gceisteanna dícheadaithe.			1	
3. Marc iomlán a bronnadh. (1 lúide 2)			2	
4. Bónasmharc as freagairt trí Ghaeilge.			3	
5. Marc iomlán má bronnadh Bónas Gaeilge. (3 + 4)			4	
6. Creidiúint.			5	
Nóta: Caithfidh an marc ar líne 3 a bheith mar an gcéanna leis an marc sa bhosca Iomlán .				
			6	
			7	
			8	
			IOMLÁN	

Roinn 1 – Cúram Salóin agus Cúram Custaiméirí

(Tabhair faoi Cheist 1 nó faoi Cheist 2 as an roinn seo. Tá 60 marc ag gabháil le gach ceist.)

1. (a) Luaigh **ceithre** chúis ar chóir d'fháilteoir salóin a bheith ina d(h)uine dea-eagraithe. (12 mharc)

1. _____

_____

2. _____

_____

3. _____

_____

4. _____

_____

- (b) Sainaithin **ceithre** réimse eolais / scile atá ag teastáil ó fháilteoir chun déileáil le *coinní* salóin. (12 mharc)

1. _____

_____

2. _____

_____

3. _____

_____

4. _____

_____

- (c) Tabhair **ceithre** shampla de *mhodhanna íocaíochta* cliaint a ndéileálann fáilteoir salóin leo. (12 mharc)

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

(d) Tabhair breac-chuntas ar **thrí** sheiceáil ba chóir d'fháilteoir a dhéanamh chun cosc a chur ar íocaíochtaí góchumtha / calaoiseacha. (12 mharc)

1. _____

_____

2. _____

_____

3. _____

_____

(e) Déan cur síos ar an mbealach ina ndéileálfadh fáilteoir le custaiméir atá feargach nó trí chéile. Tabhair **ceithre** phointe. (12 mharc)

1. _____

_____

2. _____

_____

3. _____

_____

4. _____

_____

2. (a) Ainmnigh **ceithre** earra troscáin riachtanacha do shalón gruaige. (12 mharc)

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

(b) Mol **ceithre** chúis a bhfuil tábhacht le *dearadh* agus *leagan amach* salóin. (12 mharc)

1. _____
_____
2. _____
_____
3. _____
_____
4. _____
_____

(c) Tabhair breac-chuntas ar na tosca ba chóir a chur san áireamh agus **gach** réimse de shalón gruaige a aithnítear thíos á dhearadh / á chothabháil.
Tabhair **dhá** thoisic do **gach** réimse.

An tUrlár (8 marc)

1. _____
_____
2. _____
_____

Soilsiú (8 marc)

1. _____
_____
2. _____
_____

Ballaí

(8 marks)

1. _____

_____

2. _____

_____

- (d) Déan plé ar *chathaoireacha seampú* a bhfuil *gléas suathaireachta leictreach* ionsuite iontu. Tabhair **trí** phointe. (12 mharc)

1. _____

_____

2. _____

_____

3. _____

_____

Roinn 2 – Cúram Gruaige

(Tabhair faoi Cheist 3 nó faoi Cheist 4 as an roinn seo. Tá 60 marc ag gabháil le gach ceist.)

3. (a) Tabhair **ceithre** chúis a ndéantar *anailís ar an ngruaig agus ar chraiceann an chloiginn* mar chuid den chomhairliú leis an gcliant.

(12 mharc)

1. _____

_____

2. _____

_____

3. _____

_____

4. _____

_____

- (b) Luaigh **ceithre** bhuntáiste a bhaineann le *feabhsaitheoir* a chur ar an ngruaig. (12 mharc)

1. _____

_____

2. _____

_____

3. _____

_____

4. _____

_____

- (c) Sainaithin **dhá** chineál feabhsaitheora. (8 marc)

1. _____

_____

2. _____

_____

- (d) Tabhair breac-chuntas ar **dhá** thoisc *thimpeallachta* agus **dhá** thoisc *shláinte* a bhféadfadh tionchar a bheith acu ar an gcuma a bhíonn ar an ngruaig.

Tosca Timpeallachta

(8 marc)

1. _____

_____

2. _____

_____

Tosca Sláinte

(8 marc)

1. _____

_____

2. _____

_____

- (e) Déan plé ar na héifeachtaí *diúltacha* a d'fhéadfadh a bheith ag *cóireálacha ceimiceacha* ar an ngruaig. Tabhair **trí** phointe. (12 mharc)

1. _____

_____

2. _____

_____

3. _____

_____

4. (a) Saináithin na tosca a bhféadfadh tionchar a bheith acu ar an rogha stíl gruaige a dhéanann duine. Tabhair **dhá** thoisce éagsúla faoi **gach** ceannteideal thíos.

Ócáid atá ag teacht aníos

(8 marc)

1. _____

_____

2. _____

_____

Stíl mhaireachtála

(8 marc)

1. _____

_____

2. _____

_____

Pearsantacht

(8 marc)

1. _____

_____

2. _____

_____

- (b) Tabhair **ceithre** chúis a bhfuil *cruth na haghaidhe* ina thoisce thábhachtach le cur san áireamh sula gcuirtear stíl ar ghruaig. (12 mharc)

1. _____

_____

2. _____

_____

3. _____

_____

4. _____

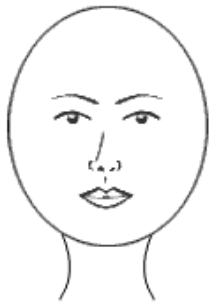
_____

- (c) Ainmnigh na sé chruth aghaidhe thíos. Scríobh an t-ainm ceart sa bhosca faoi gach cruth aghaidhe. (12 mharc)

--	--	--

--	--	--

- (d) Déan plé ar an tionchar a bhíonn ag *stíleanna gruaige daoine cáiliúla*. Tabhair ceithre phointe. (12 mharc)

1. _____

_____

2. _____

_____

3. _____

_____

4. _____

_____

Roinn 3 – Sciamhchúram

(Tabhair faoi Cheist 5 nó faoi Cheist 6 as an roinn seo. Tá 60 marc ag gabháil le gach ceist.)

5. (a) Tabhair **ceithre** chúis a bhfuil *corp-pholladh* san fhaisean i measc daoine áirithe. (12 mharc)

1. _____

_____

2. _____

_____

3. _____

_____

4. _____

_____

(b) Ainmnigh **ceithre** chuid den chorp ar féidir polladh a dhéanamh iontu. (12 mharc)

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

_____

(c) Luaigh **ceithre** thoise ba chóir a chur san áireamh agus cuid den chorp á roghnú agat le polladh a dhéanamh ann. (12 mharc)

1. _____

_____

2. _____

_____

3. _____

_____

4. _____

_____

(d) Sainnithin **ceithre** riosca a bhféadfadh baint a bheith acu le poill a chur isteach sa chorp. (12 mharc)

1. _____

_____

2. _____

_____

3. _____

_____

4. _____

_____

(e) Déan plé ar na *dearcthaí* éagsúla atá ann i dtreo corp-pholladh a dhéanamh. Tabhair **trí** phointe. (12 mharc)

1. _____

_____

_____

2. _____

_____

_____

3. _____

_____

_____

6. (a) Luaigh **ceithre** bhuntáiste a bhaineann le haghaidhmhascanna *bhaile*. (12 mharc)

1. _____
_____
2. _____
_____
3. _____
_____
4. _____
_____

(b) Sa tábla thíos, liostaítear ceithre *chineál craicinn* sa cholún ar clé agus liostaítear ceithre *airí / fheidhm ag aghaidhmhascanna* sa cholún ar dheis.

Meitseáil **gach** *chineál craicinn* leis na *hairíonna / feidhmeanna aghaidhmhaise* is oiriúnaí. (12 mharc)

	Cineálacha Craicinn		Airíonna / Feidhmeanna Aghaidhmhaise
1.	Craiceann olúil	(a)	Frithaosú
2.	Craiceann mínmhothaitheach	(b)	Hiodráitiú
3.	Craiceann tirim	(c)	Íonghlanadh
4.	Craiceann níos sine	(d)	Maolú

Meitseálann	1.	le	
Meitseálann	2.	le	
Meitseálann	3.	le	
Meitseálann	4.	le	

- (c) Mol na comhábhair d'aghaidhmhasc *min choirce* baile ina bhfuil **trí** chomhábhar ar a laghad. Sainaithin airí / feidhm **amháin** ar a laghad ag **gach** comhábhar. (18 marc)

	Comhábhair	Airí / feidhm
1.		
2.		
3.		

- (d) Ainmnigh **dhá** uirlis éagsúla a d'fhéadfá a úsáid chun an t-aghaidhmhasc min choirce a chur ar an aghaidh. (6 mharc)

1. _____
2. _____

- (e) Tá aghaidhmhasc min choirce curtha ar aghaidh an chliaint sa ghrianghraf thíos. Sainaithin **ceithre** dhea-chleachtas atá déanta. (12 mharc)

1. _____
- _____
2. _____
- _____
3. _____
- _____
4. _____
- _____

Roinn 4 – Cúram Coirp

(Tabhair faoi Cheist 7 nó faoi Cheist 8 as an roinn seo. Tá 60 marc ag gabháil le gach ceist.)

7. (a) Tabhair **ceithre** chúis a bhfuil tábhacht leis an gcodladh. (12 mharc)

1. _____

_____

2. _____

_____

3. _____

_____

4. _____

_____

(b) Cé mhéad codlata, ar an mean, atá ag teastáil ó dhuine fásta gach oíche? (4 mharc)

_____

(c) Sainaithin **ceithre** thoisc a d'fhéadfadh a bheith ina gcúiseanna nach bhfaigheadh duine dóthain codlata. (12 mharc)

1. _____

_____

2. _____

_____

3. _____

_____

4. _____

_____

- (d) Sainaitin **ceithre** bhealach ina bhféadfadh an aiste bia agus patrúin iteacháin / ólacháin cur isteach ar an gcodladh. (12 mharc)

1. _____

_____

2. _____

_____

3. _____

_____

4. _____

_____

- (e) Mol **ceithre** leid chun cuidiú le seomra codlata a chruthú atá ina áit shuaimhneach le codladh ann. (12 mharc)

1. _____

_____

2. _____

_____

3. _____

_____

4. _____

_____

- (f) Luaigh an chomhairle a thabharfá do dhuine óg faoina g(h)náthamh codlata roimh scrúdú. Tabhair **dhá** phointe. (8 marc)

1. _____

_____

2. _____

_____

8. (a) Saináithin **ceithre** riosca a bhaineann le tógáil na gréine. (12 mharc)

1. _____
_____
2. _____
_____
3. _____
_____
4. _____
_____

(b) Mol **ceithre** bhealach le héifeachtaí díobhálacha na gréine a sheachaint. (12 mharc)

1. _____
_____
2. _____
_____
3. _____
_____
4. _____
_____

(c) Conas is féidir griansciatha (sciatha gréine) a úsáid go héifeachtach? Tabhair **ceithre** phointe. (12 mharc)

1. _____
_____
2. _____
_____
3. _____
_____
4. _____
_____

(d) Déan cur síos ar **cheithre** cinn de na comharthaí / siomptóim a bhaineann le *griandó*. (12 mharc)

1. _____

_____

2. _____

_____

3. _____

_____

4. _____

_____

(e) Tabhair breac-chuntas ar chóireáil do ghriandó. Tabhair **ceithre** phointe. (12 mharc)

1. _____

_____

2. _____

_____

3. _____

_____

4. _____

_____

Leathanach Bán

Leathanach Bán

Leathanach Bán